



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Zagreb

KLASA: 041-01/24-03/11
URBROJ: 613-03-24-10
Zagreb, 11. rujna 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Blok za Hrvatsku
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2023.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2023.	15
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Bloka za Hrvatsku (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Na računu rashoda za računalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima rashodi za uslugu obnove domene Stranke u iznosu od 96,85 eura (za razdoblje od 5. studenoga 2023. do 4. studenoga 2024.). Spomenute rashode trebalo je evidentirati u poslovnim knjigama razmjerno vremenu korištenja usluge, i to u 2023. na računu rashoda za računalne usluge u iznosu od 15,08 eura, a razliku u iznosu od 81,77 eura na računu rashoda budućih razdoblja. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2023. više su evidentirani i iskazani ukupni rashodi u iznosu od 81,77 eura.

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu od 16.947,58 eura, na temelju 15 putnih naloga. Pojedini putni nalozi u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a pojedini ne sadrže sve potrebne podatke. Tako su za dva putna naloga obračunani i isplaćeni troškovi puta (cestarina, parking i drugi troškovi) u ukupnom iznosu od 201,30 eura za koje nije priložena knjigovodstvena dokumentacija na temelju koje su spomenuta sredstva isplaćena; 12 putnih naloga nije potpisala ovlaštena osoba (naredbodavac); na devet putnih naloga naveden je broj prijeđenih kilometara, ali nije navedeno početno i završno stanje brojila – kilometara; dva putna naloga ne sadrže izvješće s puta, a dva obračuna putnih troškova nisu potpisale osobe koje su upućene na put (podnositelji računa) ni ovlaštena osoba.

Knjigovodstvene isprave (43 ulazna računa u ukupnom iznosu od 25.667,01 euro) nisu prethodno ovjerene potpisom Predsjednika Stranke. Nadalje, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 3.464,92 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa na kojima nije navedena svrha ugošćivanja, kao ni podaci o korisnicima usluga reprezentacije.

Popis imovine i obveza na 31. prosinca 2023. je obavljen, ali nije cjelovit jer popisom nisu obuhvaćena potraživanja koja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 44,70 eura te obveze u iznosu od 2.026,35 eura. Također, Stranka koncem godine s dobavljačima nije uskladila podatke o obvezama (izvodi otvorenih stavaka). Zbog navedenog nije postignuta osnovna svrha popisa, a to je usklađenje knjigovodstvenog stanja s popisom utvrđenim odnosno stvarnim stanjem.

U 2023. (siječnju i prosincu) u Knjizi dugotrajne nefinancijske imovine i Knjizi sitnog inventara te u glavnoj knjizi provedeno je isknjiženje nefinancijske imovine ukupne nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti od 2.497,05 eura odnosno knjigovodstvene vrijednosti od 0,00 eura. Odnosi se na dva mobilna uređaja (iPhone 11 nabavljen u rujnu 2020. i iPhone12 nabavljen u rujnu 2021.), kalkulator (nabavljen u ožujku 2022.) te uređaj za fotokopiranje i ispis (nabavljen u travnju 2022.). Navedena imovina u poslovnim knjigama za 2023. isknjižena je prije obavljanja popisa imovine i obveza za 2023., i to bez prijedloga zakonskog zastupnika po obavljenom popisu iz prethodne godine (nije obuhvaćena popisom za 2023.). (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u prosincu 2019. upisom u Registar političkih stranaka. Skraćeni naziv Stranke je Blok, a sjedište Frankopanska ulica 20, Zagreb.

Prema Programu Stranke, koji je usvojen na Osnivačkom saboru u 2019., Stranka je izrasla na starčevićanskim tradicijama kao jasno definiranom i prepoznatljivom nacionalno-političkom izrazu prirodnoga i povijesnog prava hrvatskog naroda na vlastitu neovisnu i suverenu državu koja je nužni okvir slobode i prava svakoga Hrvata i svakog stanovnika Hrvatske.

Statutom, koji je donio drugi izborni i redoviti Sabor Stranke u listopadu 2021., utvrđeni su svrha i ciljevi postojanja Stranke, načela djelovanja, unutarnji ustroj, prava i obveze članstva, prestanak djelovanja te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Prema Statutu, Stranka okuplja sve slojeve hrvatskog naroda i drugih građana Republike Hrvatske, a njezin se program temelji na hrvatskom rodoljublju, parlamentarnoj demokraciji, tržišnom gospodarstvu i drugim vrijednostima europske uljudbe koje su ukorijenjene u hrvatskoj narodnoj predaji; promiče hrvatske nacionalne interese, samobitnost i identitet hrvatskog naroda, njegovu predaju i povijesnu baštinu, a naročito vrijednosti Domovinskog rata te pravo hrvatskog naroda na slobodnu i neovisnu državu; socijalna je i slobodarska politička stranka jer zagovara i promiče društvenu solidarnost, slobodu pojedinca, kao i slobodu svih društvenih skupina i razreda te slobodu hrvatskog naroda. Svrha postojanja i temeljni cilj Stranke je izgradnja, stabilnost i prosperitet slobodne, neovisne i demokratske države hrvatskog naroda, u kojoj će svi njezini građani biti ravnopravni i uživati najveći stupanj pravne zaštite. Ciljeve i svrhu postojanja Stranka će ostvarivati promicanjem građanske svijesti o pravu hrvatskog naroda na slobodu i neovisnu državu; zauzimanjem za poštivanje civilizacijskih i tradicionalnih vrijednosti hrvatskog naroda, njegove povijesti i njegove borbe za državnu neovisnost, okrunjene Domovinskim ratom i stvaranjem moderne demokratske Republike Hrvatske; zalaganjem za slobodu i ravnopravnost pojedinca i skupina te za višestranačku demokraciju, društvenu solidarnost i socijalnu pravdu; zalaganjem za ekonomske slobode i privatnu inicijativu; zalaganjem za zaštitu zdravlja i života čovjeka od njegova začeca do prirodne smrti te poštivanjem zakonitosti, pravne države i trodiobe vlasti.

Članom Stranke može postati svaki poslovno sposobni punoljetni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća načela, program i Statut te izražava spremnost zastupati njezine interese. Članom se postaje popunjavanjem i vlastoručnim potpisom pristupnice te upisom u Registar članova.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Nacionalno vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik i Nadzorni odbor. Mandat Predsjednika i svih članova drugih tijela Stranke traje četiri godine, a mogu biti birani bez ograničenja broja mandata.

Sabor je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje smjernice i politiku, donosi i mijenja Program i Statut Stranke te bira i razrješava članove Predsjedništva, Nadzornog odbora i Predsjednika Stranke. Sabor se saziva redovito najmanje svake druge godine, a saziva ga Predsjedništvo Stranke. Izborni Sabor održava se najmanje jednom u četiri godine, računajući od dana održavanja prethodnog Sabora. Čine ga svi članovi Stranke (sabornici), dok broj članova ne prijeđe 150, nakon čega ga čine predstavnici županijskih i s njima izjednačenih organizacija Stranke s cijelog područja njezina djelovanja odnosno organizacije za Grad Zagreb.

Odluku o broju sabornika, kao i odluku o broju predstavnika svake županijske i s njom izjednačene organizacije donosi Predsjedništvo najkasnije 30 dana prije održavanja Sabora te o njoj bez odlaganja izvješćuje organizacije koje samostalno, u okviru zadanog broja i u skladu s vlastitim pravilnikom o radu, određuju sabornike iz vlastitih redova te o tome obavještavaju Predsjedništvo najmanje 15 dana prije dana održavanja Sabora. Članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora te zastupnici u Hrvatskom saboru po položaju su članovi Sabora Stranke (sabornici).

Nacionalno vijeće je savjetodavno tijelo Stranke koje razmatra djelovanje te daje smjernice za usklađenje djelovanja središnjih tijela Stranke i mišljenja o političkom djelovanju Stranke. Imenuje ga Predsjedništvo Stranke, a održava se najmanje dva puta godišnje pozivom predsjednika Nacionalnog vijeća. Čine ga članovi Predsjedništva Stranke, zastupnici u Hrvatskom saboru, predsjednici županijskih organizacija Stranke, predstavnici Stranke iz trećih država (pri čemu broj predstavnika utvrđuje Predsjedništvo Stranke), povjerenici i druge osobe prema odluci Predsjedništva Stranke.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke koje ima pet članova, a čine ga Predsjednik Stranke te četiri člana izabrana na Saboru Stranke. Donosi Poslovnik o svome radu te druge pravilnike i odluke čije donošenje Statutom nije stavljeno u nadležnost Sabora Stranke, odlučuje o primanju u članstvo i isključenju iz članstva, zauzima politička stajališta i određuje politiku Stranke, imenuje i razrješuje Glavnog tajnika Stranke i njegove pomoćnike; odlučuje o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika Stranke, visini godišnje članarine, saziva Sabor Stranke, odlučuje o plaćanju režijskih i drugih manjih troškova i izdataka Stranke te obavlja i druge poslove predviđene općim aktima Stranke. Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik Stranke po potrebi.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke te podnosi izvješća Saboru, Predsjedništvu i Nacionalnom vijeću. U 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2024.) Predsjednik Stranke je dr. sc. Zlatko Hasanbegović.

Glavni tajnik neposredno surađuje s Predsjednikom Stranke pri provedbi odluka drugih stranačkih tijela, vodi Registar članstva i ustrojstvenih oblika Stranke te obavlja i druge poslove predviđene aktima Stranke. Bira se između redova članova Predsjedništva većinom glasova.

Nadzorni odbor ima tri člana, nadzire financijsko-materijalno poslovanje, uredno vođenje poslovnih knjiga, provedbu Statuta i ostalih akata te o svome radu izvješćuje Predsjedništvo i Sabor Stranke.

Prema Statutu, radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva Stranka stječe prihode od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), nakladničke djelatnosti te iz drugih zakonom dopuštenih izvora.

Osim Statuta, Stranka je donijela Pravilnik o ustroju Stranke, Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Pravilnik o članstvu i Etički kodeks.

Statutom te Pravilnikom o ustroju Stranke predviđeno je osnivanje ogranaka, podružnica i županijskih organizacija, koji do vremena obavljanja revizije (lipanj 2024.) nisu osnovani.

Stranka je koncem 2023. imala jednu zaposlenicu, koja obavlja administrativne poslove.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju (iz ožujka 2022.) utvrđen je način obavljanja materijalno-financijskog poslovanja Stranke, funkcioniranje nadzornog tijela (Nadzornog odbora), financijsko izvještavanje, financiranje Stranke, preuzimanje financijskih i materijalnih obveza, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom, donošenje financijskog plana Stranke, provođenje popisa imovine i obveza te druga pitanja u vezi s financijskim poslovanjem.

Računovodstvene poslove (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izradu financijskih izvještaja) za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora. Sva plaćanja odobrava Predsjednik Stranke.

Nadzorni odbor je sredinom prosinca 2023. proveo nadzor zakonitosti materijalno-financijskog poslovanja Stranke te izvršenja Programa rada i Financijskog plana za 2023. Prema Zapisniku o provedenom nadzoru, nadzorom kojim su obuhvaćeni ulazni računi i pregled izvršenja Financijskog plana i Programa rada do 14. prosinca 2023., nisu uočene nepravilnosti.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju putem mrežnih stranica Stranke (objavljeni su Program, Statut i Etički kodeks Stranke, godišnji programi rada i financijski planovi, izvještaji o donacijama i druge informacije o radu i djelovanju Stranke) te društvene mreže (Facebook i YouTube).

Planiranje

Predsjedništvo Stranke donijelo je u prosincu 2022. Godišnji program rada i Financijski plan za 2023.

Financijski plan sadrži Plan prihoda i rashoda i Obrazloženje Financijskog plana (s obzirom na to da se Stranka tijekom 2023. nije zaduživala, ne sadrži plan zaduživanja i otplata). Financijskim planom planirani su ukupni prihodi (u koje je uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 25.213,85 eura) i rashodi u iznosu od 82.359,77 eura (s obzirom na to da su pogrešno zbrojene pojedinačne vrste planiranih rashoda, stvarno su planirani rashodi u iznosu od 80.359,77 eura). Planirani prihodi (bez prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina) u iznosu od 57.145,92 eura odnose se na prihode po posebnim propisima (iz državnog proračuna) u iznosu od 53.445,92 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 3.000,00 eura te prihode od članarina u iznosu od 700,00 eura. Planirani rashodi (80.359,77 eura) odnose se na materijalne rashode u iznosu od 47.700,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 28.000,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 2.000,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.500,00 eura, financijske rashode u iznosu od 500,00 eura te druge nespomenute rashode u iznosu od 659,77 eura.

Obrazloženje Financijskog plana sadrži iznos ukupnih rashoda, polazište za izradu Financijskog plana za 2023. (izvršenje financijskog plana odnosno ostvarene rashode za prethodnu godinu), obrazloženje skupina rashoda te plan aktivnosti. U obrazloženju skupina rashoda, uz svaku skupinu rashoda navedeno je koje rashode obuhvaćaju te ukupna sredstva (osim uz druge nespomenute rashode) za njihovo ostvarenje. Planom aktivnosti planirane su sljedeće aktivnosti: tekući troškovi (plaće honorari i režije); radni sastanci u svrhu informiranja i promidžbe; obavljanje potrebnih administrativno-tehničkih pitanja za uspostavu komunikacije među članovima, kao i troškovi uredskog materijala i uredskog poslovanja; organizacija političkih događanja, tribina i okruglih stolova; nastupi na TV postajama, novinama i radiju; održavanje mrežne stranice te nastavak korištenja društvenih mreža u svrhu podjele sadržaja i komunikacije među članstvom (Facebook) te obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana. Za svaku spomenutu aktivnost, kao izvori financiranja opisno su navedeni prihodi po posebnim propisima iz državnog proračuna, prihodi od članarina te prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija). Obrazloženje aktivnosti ne sadrži poveznicu s Programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Godišnji program rada za 2023. sadrži kratki opis Stranke, Statutom utvrđene ciljeve, načela i način djelovanja, ustroj Stranke s nadležnostima središnjih tijela te popis planiranih aktivnosti u 2023. Planirane aktivnosti odnose se na: održavanje sastanaka Predsjedništva Stranke; održavanje sastanaka u svrhu promidžbe Stranke; provođenje političkih aktivnosti u cilju promicanja programskih ciljeva Stranke; informiranje članstva o stranačkom radu; nastavak obilaska terena u svrhu političke promidžbe; obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana; političko djelovanje unutar Kluba zastupnika Domovinskog pokreta (u Hrvatskom saboru); redovite aktivnosti u području informatizacije te održavanje društvenih mreža i podjelu političkog sadržaja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku (28. veljače 2024.), a ispravljeni financijski izvještaji s priložima 9. svibnja 2024., unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke. Uz ispravljene financijske izvještaje dostavljene su i izmjene i dopune Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2024.

Podaci iskazani i objavljeni u ispravljenim financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama te se opisuju u nastavku.

Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju (i Državnom izbornom povjerenstvu) unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja uz financijske izvještaje za prethodnu godinu (2022.) te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 53.411,90 eura, što je 6.530,89 eura ili 13,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane (bez prenesenog viška prihoda iz prethodnih godina) manji za 3.734,02 eura ili 6,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	46.757,58	53.411,65	114,2
2.	Drugi prihodi	123,43	0,25	0,2
	Ukupni prihodi	46.881,01	53.411,90	113,9

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 53.411,65 eura ili 100,0 %.

U odnosu na prethodnu godinu, navedeni prihodi više su ostvareni za 6.654,07 eura ili 14,2 % (jer su odlukama o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2023. više raspoređena sredstva za redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna). Drugi prihodi ostvareni su manje za 123,18 eura ili 99,8 % jer su prethodne godine bili ostvareni prihodi od otpisa obveza.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 53.411,65 eura ostvareni su u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u prosincu 2022. te u ožujku i srpnju 2023. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u 2023. (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima se Stranci raspoređuju sredstva za jedno zastupničko mjesto u 10. sazivu Hrvatskoga sabora. U skladu s odlukama, sredstva su doznačavana tromjesečno na žiroračun Stranke (u siječnju u iznosu od 13.361,48 eura, travnju u iznosu od 13.344,35 eura te srpnju i listopadu u iznosima od 13.352,91 euro).

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 0,25 eura odnose se na prihode od financijske imovine (kamate na depozite po viđenju).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 46.972,72 eura, što je 2.094,10 eura ili 4,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 33.387,05 eura ili 41,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	19.031,65	4.421,81	23,2
2.	Materijalni rashodi	23.465,79	39.245,41	167,2
2.1.	Drugi materijalni rashodi	23.465,79	39.245,41	167,2
3.	Rashodi amortizacije	1.534,94	1.798,52	117,2
4.	Financijski rashodi	315,35	306,98	97,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	530,89	1.200,00	226,0
	Ukupni rashodi	44.878,62	46.972,72	104,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	46.881,01	53.411,90	113,9
	Višak prihoda	2.002,39	6.439,18	321,6

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 39.245,41 euro ili 83,6 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 4.421,81 euro ili 9,4 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski i rashodi za donacije/pomoći) ostvareni su u iznosu od 3.305,50 eura i imaju 7,0 % udjela u ukupno ostvarenim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnija odstupanja odnose se na materijalne rashode koji su veći za 15.779,62 eura ili 67,2 % (najvećim dijelom jer su u 2023. više ostvareni rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično za 14.315,69 eura zbog troškova službenih putovanja Predsjednika i članova tijela Stranke radi obilazaka simpatizera Stranke u zemlji i inozemstvu; rashodi za zakupnine i najamnine više su ostvareni za 4.271,93 eura zbog povećanja cijene zakupa poslovnog prostora) te rashode za zaposlene koji su manji za 14.609,84 eura ili 76,8 % (jer je jedan zaposlenik u prethodnoj godini bio zaposlen jedanaest mjeseci, a u 2023. od listopada 2023. odnosno tri mjeseca).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 4.421,81 euro odnose se na rashode za brutoplaću. Stranka je u listopadu 2023. zaključila ugovor o radu na neodređeno puno radno vrijeme za obavljanje poslova administrativnog tajnika. Plaća je obračunavana u skladu s ugovorom o radu, a doprinosi iz brutoplaće te porez i prirez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima. Doprinosi na brutoplaću nisu obračunani jer je, prema podacima iz Izvješća o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja (Obrazac JOPPD), zaposlenica mlada osoba, za koju prema odredbama Zakona o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23 i 114/23) nije propisana obveza plaćanja doprinosa na brutoplaću (za obvezno zdravstveno osiguranje) za razdoblje do pet godina. Prema odredbi članka 7., stavka 1., točke 54. navedenog Zakona, mlada osoba je fizička osoba koju poslodavac po osnovi ugovora o radu sklopljenim na neodređeno vrijeme prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja ima manje od 30 godina života, a do dana sklapanja ugovora o radu nije imala prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi (u cijelosti drugi materijalni rashodi) ostvareni su u iznosu od 39.245,41 euro, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 18.105,55 eura, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima (troškovi službenih putovanja Predsjednika i članova tijela Stranke) u iznosu od 16.947,58 eura, materijal i energiju (troškovi uredskog potrošnog materijala) u iznosu od 249,05 eura te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 3.943,23 eura (od kojih su značajniji troškovi reprezentacije u iznosu od 3.464,92 eura).

Rashodi za usluge u iznosu od 18.105,55 eura odnose se na rashode za zakupnine u iznosu od 11.300,00 eura, intelektualne i osobne usluge (usluge vođenja računovodstva) u iznosu od 4.735,05 eura, troškove telefona u iznosu od 1.973,65 eura i računalne usluge u iznosu od 96,85 eura. U okviru rashoda za zakupnine najznačajniji rashodi u iznosu od 10.800,00 eura odnose se na rashode za zakup poslovnog prostora u Zagrebu (1/4 poslovnog prostora ukupne površine 183,29 m²), na adresi Mažuranićev trg 5 u iznosu od 10.800,00 eura, koji Stranka koristi od srpnja 2022. na temelju zaključenih ugovora o podzakup poslovnog prostora (iz lipnja i prosinca 2022.) s odvjetničkim društvom. Prema Ugovoru o podzakup poslovnog prostora iz prosinca 2022., koji se primjenjivao u 2023., ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 900,00 eura s uračunanim porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) (720,00 eura bez PDV-a).

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.798,52 eura, a odnose se na obračunanu amortizaciju uredske opreme i namještaja (dva prijenosna računala, printer i konferencijski stol) te tri mobilna uređaja. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

– Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 306,98 eura odnose se na usluge platnog prometa u iznosu od 301,61 euro i zatezne kamate u iznosu od 5,37 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.200,00 eura, a odnose se na donaciju udruzi Počasni bleiburški vod u iznosu od 1.000,00 eura (na temelju Odluke Predsjedništva Stranke i Ugovora o donaciji) i udruzi U ime obitelji u iznosu od 200,00 eura (na temelju Odluke Predsjedništva Stranke).

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 6.439,18 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 36.927,89 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 43.367,07 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 45.393,42 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	11.282,78	10.380,02	92,0
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	9.449,86	9.449,86	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	1.832,92	930,16	50,7
2.	Financijska imovina	25.938,76	35.013,40	135,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	25.199,08	34.968,70	138,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	739,68	44,70	6,0
	Ukupno imovina	37.221,54	45.393,42	122,0
3.	Obveze	340,13	2.026,35	595,8
3.1.	Obveze za rashode	340,13	1.814,03	533,3
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	212,32	-
4.	Vlastiti izvori	36.881,41	43.367,07	117,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	37.221,54	45.393,42	122,0

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje početkom 2023. za 8.171,88 eura ili 22,0 %. Najznačajnije povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje novca u banci i blagajni za 9.769,62 eura ili 38,8 % te vlastitih izvora za 6.485,66 eura ili 17,6 % (zbog ostvarenog viška prihoda u 2023. i ispravka viška prihoda iz 2022.).

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 10.380,02 eura odnosi se na vrijednost ulaganja u poslovni prostor (u vlasništvu Grada Zagreba na Trgu bana Josipa Jelačića 15/1) u listopadu 2020. za sanaciju oštećenja nastalih u potresu, koji je bio u zakupu od srpnja 2020. do lipnja 2022., u iznosu od 9.449,86 eura te uredske opreme i namještaja (dva prijenosna računala, printer i konferencijski stol) u iznosu od 930,16 eura. S obzirom na to da Stranka više ne koristi poslovni prostor na Trgu bana Josipa Jelačića 15/1, vrijednost navedenog ulaganja isknižena je u lipnju 2024. iz poslovnih knjiga Stranke.

Financijska imovina u iznosu od 35.013,40 eura odnosi se na novac na žiroračunu u poslovnoj banci u iznosu od 34.968,70 eura, potraživanja od Predsjednika Stranke (za plaćanje poslovnom karticom) u iznosu od 44,66 eura te potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 0,04 eura. S obzirom na to da za plaćanje poslovnom karticom u iznosu od 44,66 eura do konca godine nisu dostavljeni računi, Predsjednik Stranke je početkom siječnja 2024. navedeni iznos uplatio na žiroračun Stranke.

Obveze u iznosu od 2.026,35 eura odnose se na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2023.) u iznosu od 1.594,74 eura, prema dobavljačima za materijalne rashode (troškovi telefona i platnog prometa za prosinac 2023.) u iznosu od 219,29 eura te odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 212,32 eura. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2024.) obveze su u cijelosti podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu od 43.367,07 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 10. travnja do 2. rujna 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Zakon o doprinosima
7. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 –ispravak, 56/23 i 143/23)

8. Statut (listopad 2021.)
9. Pravilnik o ustroju Stranke (svibanj 2021.)
10. Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju (ožujka 2022.)
11. Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori (između ostalog, provjereno je ostvarenje i iskazivanje prihoda iz svih izvora u skladu s propisima i djelatnosti Stranke te računska točnost dokumentacije na temelju koje su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi). Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje

1.1. Predsjedništvo Stranke donijelo je u prosincu 2022. Godišnji program rada i Financijski plan za 2023.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi (u koje je uključen preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 25.213,85 eura) i rashodi u iznosu od 82.359,77 eura (s obzirom na to da su pogrešno zbrojene pojedinačne vrste planiranih rashoda, stvarno su planirani rashodi u iznosu od 80.359,77 eura). Financijski plan za 2023. sadrži plan prihoda i rashoda i obrazloženje Financijskog plana (s obzirom na to da se Stranka tijekom 2023. nije zaduživala, ne sadrži plan zaduživanja i otplata). Obrazloženje Financijskog plana sadrži iznos ukupnih rashoda, polazište za izradu Financijskog plana za 2023. (izvršenje financijskog plana odnosno ostvareni rashodi za 2022.), obrazloženje skupina rashoda te aktivnosti koje se planiraju provoditi. Za svaku aktivnost opisno su kao izvori financiranja navedeni prihodi po posebnim propisima iz državnog proračuna, prihodi od članarina te prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija), ali nisu navedeni rashodi za ostvarenje svake pojedine aktivnosti. Obrazloženje aktivnosti ne sadrži poveznicu s Programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. spomenutog Pravilnika, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže donositi plan zaduživanja i otplata koji je sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Također, nalaže obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sastaviti na način da sadrži poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu u skladu s odredbama navedenog Pravilnika.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 53.411,90 eura, a ukupni rashodi u iznosu od 46.972,72 eura te je ostvaren višak prihoda u iznosu od 6.439,18 eura. Usporedbom ostvarenih prihoda i rashoda s planiranima utvrđeno je da pojedini ostvareni prihodi i rashodi nisu planirani Financijskim planom za 2023., a ukupni rashodi te pojedini rashodi ostvareni su znatno više ili manje u odnosu na planirane spomenutim Financijskim planom. Tako prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) planirani u iznosu od 3.000,00 eura, prihodi od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 700,00 eura te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 3.500,00 eura nisu ostvareni. Ostvareni ukupni rashodi u iznosu od 46.972,72 eura manji su za 33.387,05 eura ili 41,6 % u odnosu na planirane. Značajnije odstupanje planiranih rashoda u odnosu na ostvarene odnosi se na materijalne rashode koji su planirani u iznosu od 47.700,00 eura, a ostvareni u iznosu od 39.245,41 euro ili 17,7 % manje od planiranih te na rashode za zaposlene koji su planirani u iznosu od 28.000,00 eura, a ostvareni u iznosu od 4.421,81 euro, što je manje za 23.578,19 eura ili 84,2 %. Unutar materijalnih rashoda, znatno manje od planiranih ostvareni su rashodi za usluge koji su planirani u iznosu od 29.100,00 eura, a ostvareni u iznosu od 18.105,55 eura, što je manje za 10.994,45 eura ili 37,8 % te ostali nespomenuti materijalni rashodi koji su planirani u iznosu od 7.000,00 eura, a ostvareni u iznosu od 3.943,23 eura, što je 3.056,77 eura ili 43,7 % manje od planiranih. Nadalje, rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično planirani su u iznosu od 4.600,00 eura, a ostvareni su u iznosu od 16.947,58 eura, što je više za 12.347,58 eura ili 268,4 %. S obzirom na navedeno, Stranka je trebala donijeti izmjene i dopune Financijskog plana kako bi realnije planirala prihode i rashode.

Odredbama članka 5., stavka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se izmjene i dopune financijskog plana provode tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana; izmjene i dopune financijskog plana obvezno se provode u slučaju značajnih odstupanja nastalih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, a posebice u slučaju nastanka novih obveza za čije podmirenje sredstva nisu osigurana, odnosno smanjenja prihoda uz čije je ostvarenje vezano podmirenje već nastalih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže realnije planiranje prihoda i rashoda, odnosno u slučaju značajnijih odstupanja tijekom godine donijeti izmjene i dopune financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Godišnjim programom rada za 2023. planirane su sljedeće aktivnosti: održavanje sastanaka Predsjedništva Stranke; održavanje sastanaka u svrhu promidžbe Stranke; provođenje političkih aktivnosti u cilju promicanja programskih ciljeva Stranke; informiranje članstva o stranačkom radu; nastavak obilaska terena u svrhu političke promidžbe; obilježavanje obljetnica, državnih i vjerskih blagdana; političko djelovanje unutar Kluba zastupnika Domovinskog pokreta (u Hrvatskom saboru); redovite aktivnosti u području informatizacije te održavanje društvenih mreža i podjelu političkog sadržaja. U Programu rada uz planirane aktivnosti nisu navedeni rashodi (prema vrsti i iznosu) te izvori financiranja potrebni za njihovo provođenje.

Stranka ne prati ostvarenje Programa rada, a na računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu i usluge) nisu navedene aktivnosti na koje se rashodi odnose. Zbog navedenog, otežana je kontrola korištenja financijskih sredstava za planirane aktivnosti i ostvarenje ciljeva.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava. Također, preporučuje na računima za robu i usluge navesti aktivnost na koju se ostvareni rashodi odnose kako bi se omogućila kontrola korištenja sredstava Stranke za ostvarenje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja i popis imovine i obveza.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Na računu rashoda za računalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima rashodi za uslugu obnove domene Stranke u iznosu od 96,85 eura (s uračunanim PDV-om). Prema računu za navedenu uslugu koji je ispostavljen 8. studenoga 2023., usluga se odnosi na razdoblje od 5. studenoga 2023. do 4. studenoga 2024. Spomenute rashode trebalo je evidentirati u poslovnim knjigama razmjerno vremenu korištenja usluge, i to u 2023. (od 5. studenoga do konca prosinca) na računu rashoda za računalne usluge u iznosu od 15,08 eura, a razliku u iznosu od 81,77 eura na računu rashoda budućih razdoblja. Zbog navedenog, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2023. više su evidentirani i iskazani ukupni rashodi u iznosu od 81,77 eura.

Prema odredbama članaka 9. i 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije; prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima evidentirati i iskazivati rashode za računalne usluge prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, odnosno priznavati ih u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu od 16.947,58 eura. Prema evidenciji putnih naloga, spomenuti rashodi ostvareni su na temelju 15 putnih naloga, a odnose se na troškove prijevoza (naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, avionske karte i najam vozila), smještaja, dnevnica i druge troškove službenih putovanja (cestarina i parking) Predsjednika i članova Stranke. Pojedini putni nalozi u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a pojedini ne sadrže sve potrebne podatke. Tako su za dva putna naloga obračunani i isplaćeni troškovi puta (cestarina, parking i drugi troškovi) u ukupnom iznosu od 201,30 eura za koje nije priložena knjigovodstvena dokumentacija na temelju koje su spomenuta sredstva isplaćena; 12 putnih naloga nije potpisala ovlaštena osoba (naredbodavac); na devet putnih naloga naveden je broj prijeđenih kilometara, ali nije navedeno početno i završno stanje brojila – kilometara, dva putna naloga ne sadrže izvješće s puta, a dva obračuna putnih troškova nisu potpisale osobe koje su upućene na put (podnositelji računa) ni ovlaštena osoba. Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju iz ožujka 2022. nije uređena procedura odobravanja službenih putovanja te izdavanja i obračuna putnih naloga kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka.

Knjigovodstvene isprave (43 ulazna računa u ukupnom iznosu od 25.667,01 euro) nisu prethodno ovjerene potpisom Predsjednika Stranke. Nadalje, rashodi za reprezentaciju u iznosu od 3.464,92 eura evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju računa na kojima nije navedena svrha ugošćivanja, kao ni podaci o korisnicima usluga reprezentacije.

Prema odredbi članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo se temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Nadalje, prema odredbama članka 17., stavaka 1. do 4. navedenog Zakona, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama; knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju; vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj; knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Nadalje, prema odredbi članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja, i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu putovanja, vrijeme kretanja, trajanja i povratka s puta, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, parkiranje, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke, a poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava koje su prethodno kontrolirane te iz kojih će biti razvidni razlozi ugošćivanja i korisnici usluga reprezentacije i drugi podaci koje mora imati uredna i vjerodostojna knjigovodstvena isprava, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

– Popis imovine i obveza

Predsjedništvo Stranke donijelo je Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023., kojom su imenovani članovi popisnog povjerenstva (tri člana) te je utvrđeno da će se obaviti popis imovine (materijalne, nematerijalne i financijske imovine) i obveza, a izvješće o popisu sastaviti i dostaviti zakonskom zastupniku do 19. siječnja 2024. Sastavni dio navedene Odluke je Uputa o obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza kojom je detaljnije utvrđena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, koju je donio Predsjednik Stranke.

Popisom imovine i obveza obuhvaćena je dugotrajna nefinancijska imovina, sitni inventar te novčana sredstva. Popisno povjerenstvo sastavilo je Izvješće o popisu s priloženim popisnim listama dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara. Popis imovine i obveza nije cjelovit jer popisom nisu obuhvaćena potraživanja koja su u poslovnim knjigama evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana u iznosu od 44,70 eura te obveze u iznosu od 2.026,35 eura. Stranka koncem godine s dobavljačima nije uskladila podatke o obvezama (izvodi otvorenih stavaka). Zbog navedenog nije postignuta osnovna svrha popisa, a to je usklađenje knjigovodstvenog stanja s popisom utvrđenim, odnosno stvarnim stanjem.

Popisom dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara nisu utvrđeni viškovi ni manjkovi niti je dan prijedlog za rashod. Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine i sitnog inventara utvrđena popisom istovjetna je vrijednosti evidentiranoj u poslovnim knjigama i iskazanoj u financijskim izvještajima za 2023. U siječnju i prosincu 2023. u Knjizi dugotrajne nefinancijske imovine i Knjizi sitnog inventara te u glavnoj knjizi provedeno je isknjiženje nefinancijske imovine ukupne nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti od 2.497,05 eura odnosno knjigovodstvene vrijednosti od 0,00 eura. Odnosi se na dva mobilna uređaja (iPhone 11 nabavljen u rujnu 2020. i iPhone12 nabavljen u rujnu 2021.), kalkulator (nabavljen u ožujku 2022.) te uređaj za fotokopiranje i ispis (nabavljen u travnju 2022.). Navedena imovina u poslovnim knjigama za 2023. isknjižena je prije obavljanja popisa imovine i obveza za 2023. (i to bez prijedloga zakonskog zastupnika po obavljenom popisu iz prethodne godine (2022.) kako je bilo propisano Uputom Predsjednika Stranke o obavljanju popisa imovine i obveza) te nije obuhvaćena popisom za 2023.

Prema odredbama članka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem; zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama; podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste; popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva i zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih općih akata neprofitne organizacije odlučuje o nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično. Nadalje, Uputom o obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza koju je donio Predsjednik Stranke utvrđeno je, između ostalog, da Predsjednik Stranke na temelju mišljenja, obrazloženja i prijedloga povjerenstva iz Izvještaja o obavljenom popisu i priloženih popisnih lista odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično; imovina koja više nije za upotrebu rashoduje se na temelju odluke Predsjednika Stranke kojom se utvrđuje imovina za rashodovanje, uz navođenje nabavne vrijednosti, ispravka vrijednosti te sadašnje (knjigovodstvene) vrijednosti; navedenom odlukom može se utvrditi daljnje postupanje s rashodovanom imovinom odnosno hoće li se uništiti ili otuđiti (prodati ili donirati), a isknjiženje imovine iz poslovnih knjiga ne može se provesti na temelju odluke o rashodovanju, nego na temelju dokumenata o prodaji ili donaciji odnosno zapisnika o uništenju rashodovane imovine. Ista Uputa bila je sastavni dio Odluke o obavljanju popisa imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2022.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati cjeloviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem te isknjižavati imovinu iz poslovnih knjiga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te važećom Uputom Predsjednika Stranke o obavljanju godišnjeg popisa imovine i obveza.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje	2021. 2022.	N	Donositi plan zaduživanja i otplata koji je sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	14. siječnja 2024.	nije provedeno
2.		2022.	N	U financijskom planu iskazati rezultat poslovanja za koji se očekuje da će biti ostvaren 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se sastavlja financijski plan u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	14. siječnja 2024.	provedeno
3.		2022.	N	Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata sastaviti na način da sadrži poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu u skladu s odredbama Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija	30. travnja 2024.	nije provedeno
4.		2022.	P	U godišnjem programu rada, uz opis planiranih aktivnosti, navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.	30. travnja 2024.	nije provedeno
5.		2022.	P	Na računima za robu i usluge navesti aktivnost na koju se ostvareni rashodi odnose kako bi se omogućila kontrola korištenja sredstava Stranke za ostvarenje aktivnosti planiranih godišnjim programom rada.	30. travnja 2024.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
6.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2022.	N	U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashode za zakupnine evidentirati i iskazivati uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	14. siječnja 2024.	provedeno
7.		2022.	N	Rashode i imovinu evidentirati i iskazivati na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	14. siječnja 2024.	provedeno
8.		2022.	N	Obračunavati amortizaciju dugotrajne imovine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	14. siječnja 2024.	provedeno
9.		2022.	N	U financijskim izvještajima iskazati točne podatke kako bi financijski izvještaji pružili objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
10.		2022.	N	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u ostvarenju u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju koji nisu provedeni.

1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga iz prošle revizije, ali u Očitovanju navodi da u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.*